

Černé slzy v Dháce

V jedné z nejznečištěnějších oblastí světa se lidé stávají uprchlíky ve vlastní zemi. Přinášíme exkluzivní fotoreportáž z bangladéšské metropole.

📷 Hana Connor, Filip Jandourek

Jeden vjem fotografie zachytit neumí. Hutný, těžký, všeobjímající zápach. Smrad ze skládky plné hniječích bahna, smrad vydělaných kůží, na které dělníci vylévají hektolitry rozpouštědel, smrad z továren na výrobu hnojiv. Řeku Burigangu ožívují jen plovoucí plastové lahve, ránu z milosti jí dává přítok z fabriky na výrobu hliníku. Je už dávno biologicky mrtvá. Na jejich březích ale bují slumy, spleně z igelitu, zbytků cihel a kousků dřeva a slámy.

Každý den přicházejí do průmyslové čtvrti Munshiganj v bangladéšském hlavním městě Dháka noví přistěhovalci z venkova. Pár set lidí denně, statisíce ročně. Není pro ně místo a nebude ani zítra, ani pozítří. Usadí se na skládce toxického odpadu se svým snem o lepší budoucnosti – a stávají se tak uprchlíky ve vlastní zemi.

Dháka s více než 17 miliony obyvatel je nejrychleji rostoucí metropolí na světě a také městem trpícím nejvyšší populační hustotou. Každý den se sem stěhuje více než dva tisíce nových obyvatel z různých koutů země. Všechny ty rodiny jsou nuceny opustit své domovy, protože je vlastní půda neuživí – ztrácejí ji kvůli velkým záplavám, za které mohou stále častěji se opakující

Hana Connor (26)

Česká reportážní fotografka. Tento obor vystudovala na univerzitě TAFE v australském Perthu. Pracuje pro řadu humanitárních organizací, například pro Lékaře bez hranic, cestuje zejména do zemí třetího světa a do oblastí s katastrofálními životními podmínkami. Souběžně též pokračuje ve studiu v Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě.

Filip Jandourek (28)

Český volný fotograf se zaměřením na portrétní a dokumentární tvorbu. Vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě. V posledních letech pracoval na projektu podporujícím české krajany na Ukrajině. Spolupracuje s domácími i zahraničními periodiky. Za svou tvorbu získal několik ocenění v soutěži Czech Press Photo.

cyklony a zvyšující se hladina moře (většina Bangladéše leží pár metrů nad jeho hladinou). Půda na venkově je tedy zasolená, neplodí, odnáší ji eroze a pitná i užitková voda jsou znečištěny. Venkovanům nezbyvá nic jiného než hledat nové místo pro život. Většina míří do metropole...

Dháka však nestačí vstřebávat masový nárůst obyvatel a nemůže nabízet další neobydlená území, která by byla vhodná pro příliv migrantů z venkova. Téměř 50 procent jejich obyvatel dnes už žije ve slumech. Metropole se také potýká s čím dál vážnějšími ekologickými problémy, infrastruktura městského rozvoje pokulhává, životní úroveň se zhoršuje, v některých čtvrtích se život již stává doslova noční můrou.

Průmyslová zóna Munshiganj, kde většina venkovských uprchlíků nejprve zakotví, je dnes jednou z nejvíce znečištěných oblastí světa. Ovzduší, půda i voda jsou zde kontaminovány z koželužna a továren na výrobu hnojiv, plastu a hliníku, přesto se zde lidé snaží vytvořit si nový domov v primitivních chýších. Ve slumech nemají žádný přístup k lékařské péči ani ke vzdělání a jejich výdělek, když seženou nějakou práci, činí dva, někdy i tři dolary na den. To je jejich jediná naděje. ● →

Akram Hossain (32) může mluvit o štěstí. Pracuje v cihelně, má ženu, syna a jeden sen. „Chtěl bych si vydělat peníze na jednu nebo dvě krávy a vrátit se s rodinou domů do Sylhetu.“

Tricetiletá Nazma Akhlenová se snaží přivydělat si pro rodinu dřinou v textilce. Přeje si, aby děti zůstaly zdravé a rodina pospolu.

Stejně jako mnoho mužů i ženy, jako je Lokkhi (32), vozí cihly. Pochází ze severovýchodní provincie Habiganj. „Chtěla bych ještě jednou vidět doma svou starou matku.“

Abulu Kalamovi bylo nedávno 21 let. Sehnal práci v továrně na výrobu hliníku. Na budoucnost zatím moc nemyslí. „Chtěl bych se stát proslulým hráčem kriketu.“

Billal Hossain oslaví
příští rok padesátku.
Pracuje v přístavu
na překladišti
a do Dháky přijel
i s rodinou ze severu.
„Mám štěstí, že jsem
tuhle práci sehnal
a můžu uživit děti.“

Sakilovi je 24 let,
pochází z regionu
Habiganj a nechce
toho moc. Chtěl
by mít v cihelně
tolik peněz, aby
mohl poslat své
děti do školy.